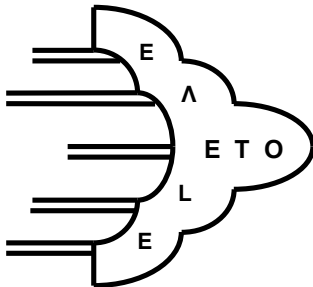

ΟΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ (ΕΛΕΤΟ)
Hellenic Society for Terminology (ELETO)

ΓΡΑΦΕΙΑ:

Λεωφ. Συγγρού 63, 11745 ΑΘΗΝΑ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ:

Λεωφ. Συγγρού 63, 11745 ΑΘΗΝΑ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ:

Τηλ.: 210 8662069, 6974321009, 6949573108

Ηλ-Ταχ.: valeonti@otenet.gr

Ιστότοπος: <http://www.eleto.gr/>

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΛΕΤΟ:

Μελέτη, εκπόνηση, ... και με οποιοδήποτε τρόπο ανάπτυξη της Ελληνικής Ορολογίας... Συμβολή στην ανάπτυξη της Ελληνικής Γλώσσας και προώθηση του ρόλου της στη διεθνή Ορολογία...

(Από το Καταστατικό)

Αρ.135 Νοέμβριος – Δεκέμβριος 2015

ISSN 1106-1073

Τιμή: 3 λεπτά

Περίληψη του 10^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου «Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία» της ΕΛΕΤΟ

Συνοψίζει η Μαρία Καρδούλη

Στον διακεκριμένο Έλληνα επιστήμονα της γλώσσας **Εμμανουήλ Κριαρά**, αφιέρωσε η ΕΛΕΤΟ το 10^ο Συνέδριο «Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία», στην εναρκτήρια συνεδρία του οποίου ο καθηγητής γλωσσολογίας του ΕΚΠΑ **Χριστόφορος Χαραλαμπίδης**, με τη βαρυσήμαντη ομιλία του, τόνισε το πολύπλοκο έργο που πραγματοποίησε ο τιμώμενος ως ένας *homo universalis*.

Από τις εισαγωγικές ομιλίες των προέδρων της Επιστημονικής Επιτροπής, του ομότιμου καθηγητού γλωσσολογίας **Π. Κοντού** και του προέδρου της Οργανωτικής Επιτροπής του Συνεδρίου και προέδρου της ΕΛΕΤΟ **Κ. Βαλεοντή** ξεκίνησαν οι εργασίες του 10^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου οι οποίες και ολοκληρώθηκαν στους ίδιους υψηλούς τόνους επιστημονικών προδιαγραφών και ευρημάτων, προς όφελος της Ελληνικής Γλώσσας και Ορολογίας, συνεχίζοντας μια παράδοση δεκαετιών. Αξίζει να σημειωθεί το σχόλιο του προέδρου της Stichting Nederlands **Jan Roukens** για την ποιότητα των διεθνών συνεδρίων της ΕΛΕΤΟ στην Ευρώπη.

Με την ανακοίνωση του κ. **Π. Αλεξαντή** η γλώσσα μας αποκτά έτερο σύμμαχο φροντίδας και για ακρίβεια και διακίνηση των όρων μέσω του νεοσυσταθέντος «Δικτύου Ορολογίας», η πρωτοβουλία του οποίου ανήκει στον ίδιο, τον επικεφαλής της ελληνικής μετάφρασης για την Επιτροπή της ΕΕ στην Ελλάδα.

Ακολούθησαν τα ορολογικά ζητήματα ως προς την κατονομασία της μεταγλώσσας με στόχο την αποφυγή σύγχυσης, των **Θ. Νάκα**, και **Γ. Κατσούδα**. Από το Πανεπιστήμιο του Innsbruck, ο καθηγητής **Pius ten Hacken** και η δρ. **Μ. Κολιοπούλου** απέδειξαν ότι η θεματική ταξινόμηση των όρων, συμπληρούται και με το κριτήριο της θέσης που κατέχει ο όρος στη συζήτηση μεταξύ ειδικών του πεδίου, φέροντας το παράδειγμα των όρων των σκακιστών, **διακρίνοντας το ειδικό λεξιλόγιο**, από τους **όρους**.

Η συμβολή της περιγραφής του επιθήματος «-άση» της βιοχημείας, των **Α. Αναστασιάδη-Συμεωνίδη** και **Α. Φλιάστουρα**, έδωσε πέραν της υποδειγματικής επιστημονικής τους βαρύτητας και την δυνατότητα χρήσης των ευρημάτων στην μελλοντική *Γραμματική του Ελληνικού Επιστημονικού Λόγου*. Στο ίδιο πνεύμα αναπτύχθηκε και ο πληθυντικός αριθμός των ελληνικών όρων, από τον πρόεδρο της ΕΛΕΤΟ **Κ. Βαλεοντή**, ο οποίος αφού απέδειξε τη χρήση του γραμματικού αριθμού στη λημματογράφηση, σε επίπεδο ατομικών και γενικών εννοιών, επανέλαβε την βαρύτητα της γλώσσας της «ορολογικής προπαιδείας» πάνω σε ζητήματα «έννοιας» και αρχών Ορολογίας.

Στη 2^η ενότητα για την διδακτική και Ορολογία παρουσιάστηκαν αξιοσημείωτες πρωτοβουλίες από μέρους της **Στ. Σοφίου**, της **Ε. Δογορίτη** και του **Α. Ευαγγελίου** οι οποίοι μεταφέρουν το μήνυμα της Ορολογίας στην ανώτατη εκπαίδευση.

Η 3^η ενότητα, που περιελάμβανε λεξικογραφικές και ορογραφικές μελέτες, εστίασε στις πολυτυπίες, στις διακρίσεις και στη διάσταση της κοινωνιο-γλωσσικής ποικιλότητας, την **Β. Μελέτη** και την **Σ. Ζερδάλη**. Επίσης, ιδιαίτερο ενδιαφέρον συγκέντρωσε η απόδοση του όρου «engineering» του καθηγητή **Ε. Σιδηρόπουλου** με τη

πρόταση των όρων «μηχάνευση/μηχανευτική». Ακολούθησε η έννοια του δικαίου στον Πλάτωνα της **Ιω. Τριπουλά**, καθώς και η αποτύπωση στην ελληνική γλώσσα των όρων ποδοσφαίρου στο αντίστοιχο λεξικό του **Α. Οικονομίδη** δίνοντας την σκυτάλη στην έννοια του «φιλότιμου» του **Θ. Κατερινάκη**.

Ένα χρήσιμο εργαλείο στο χώρο της Υγείας με τίτλο «Λεξικό Όρων Επιδημιολογίας και Δημόσιας Υγείας» παρουσίασε ο επικεφαλής της 10μελούς ομάδας γιατρος κ. **Γ. Δημολιότης**.

Χρήσιμη και ενημερωτική ήταν η ανακοίνωση της **Α. Τζοτζαδίνη**, με θέμα τον σχεδιασμό και την κατάρτιση γνωσσοαρίου για την μετανάστευση.

Στην 4^η ενότητα, με θέμα «Ορολογικοί πόροι», εξετάστηκαν ορολογικά ζητήματα από την **Δ. Καραδήμου** και τον **Π. Κριμπά**, εστιάζοντας στην συμβολή της ελληνικής γλώσσας.

Στη συνέχεια, ανακοινώθηκε από τον **Σπ. Δόικα** πώς με βάση το λογισμικό SMF (ένα λογισμικό ανοικτού κώδικα) έγινε η «Λεξικοποίηση» ενός φόρουμ, ώστε να υποστηρίζει καλύτερα το μεταφραστικό έργο απαντώντας σε ερωτήματα που αφορούν όρους.

Τέλος, η **Ε. Κασάπη** παρουσίασε ένα καινοτόμο *Εγκυκλοπαιδικό Λεξικό Ανατομίας*, εμπλουτισμένο με απεικονίσεις και όρους, πάνω σε άτλαντες ανατομίας, σε συνεργασία με την **Μ. Μαρωνίδου**.

Στην 5η Ενότητα, την αφιερωμένη στην Ορολογία και Μετάφραση, παρουσιάστηκε ένας μηχανισμός ελέγχου μεταφράσεων ακαδημαϊκών επιστημονικών κειμένων πάνω σε όρους γλωσσολογίας και τηλεπικοινωνιών που ανέπτυξαν ο **Στ. Καμαρούδης**, η **Σ. Χρησιτίδου** και ο **Δ. Χρυσουλίδης**, ρίχνοντας φως στη «σύγχρονη ξενόφερτη ορολογία» μέσω δανειών.

Ακολούθησαν οι νεολογισμοί των αγγλικών στρατιωτικών όρων από τον **Γ. Δαμασκηνίδη** και η συμβολή των λογίων των αρχών του 19^{ου} αιώνα στη διαμόρφωση της ελληνικής χημικής ονοματολογίας, του καθηγητή **Μιχ. Πολίτη**.

Ενδιαφέρουσα η ανακοίνωση του **Ο. Im. Seel** για τη μετάφραση του γερμανικού μεταφρασεολογικού λειτουργισμού και η ανακοίνωση της **Ευφρ. Φράγκου** για την ιατρική διερμηνεία και τη συμβολή των βάσεων δεδομένων ανοικτών πηγών στην ελληνική.

Με την «δραστηριότητα φορέων και οργάνων Ορολογίας» έκλεισε το κομμάτι των ανακοινώσεων. Σ' αυτήν παρουσιάστηκαν τα ευρήματα του CLARIN EL από την **Μ. Γαβριηλίδου** σε συνεργασία με την **Π. Λαμπροπούλου** και τον **Στ. Πιπερίδη**. Το CLARIN EL αποτελεί το ελληνικό κομμάτι του πανευρωπαϊκού δικτύου οργανισμών CLARIN ERIC, για ολοκληρωμένη διαλειτουργική υποδομή γλωσσικών πόρων και τεχνολογιών.

Μια αξιόπαινη προσπάθεια τελειοποιείται ως προς την παραγωγή ορολογικών πόρων για την Ελληνική αεροπορική επικοινωνία. Η **Δ. Ζηρούδη** παρουσίασε την προσπάθεια της ομάδας ΟΜΕΟΔΕΚ στην κοινή ανακοίνωση με τους **Θ. Κατερινάκη** και **Ν. Παπαδόπουλο**.

OROGRAMMA No 135, November – December 2015,

ISSN 1106-1073

Bimonthly edition of

Hellenic Society for Terminology (ELETO)

Syngrou Ave. 63, GR-11745 ATHENS GREECE

Με την ομιλία του, ο **Jan Roukens** από την Ολλανδία, τόνισε την ανάγκη να ξαναδιαβάσουμε τα θεμελιώδη κείμενα των Συνθηκών, να συνδεθούν οι έννοιες της γλώσσας και της κουλτούρας, οραματιζόμενος μian «*Ευρωπαϊκή Ένωση Πολιτισμών*». Ο διακεκριμένος Ευρωπαίος με την πολυετή συνεργασία στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την συνεχή και ένθερμη αφοσίωση για τις γλώσσες εξήρε το έργο της ΕΛΕΤΟ όχι μόνο σε εθνικό επίπεδο αλλά και ως υπόδειγμα φροντίδας της γλώσσας, σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Ακολούθησε η «*Ανοικτή Συζήτηση*» του 10^{ου} Συνεδρίου, υπό τον συντονισμό του ξεχωριστού χαρισματικού δασκάλου του γένους **Θεοδόση Τάσιου**, με θέμα:

«*Για μια γραμματική του νεοελληνικού επιστημονικού λόγου – Γλωσσικά και ορολογικά ζητήματα των ειδικών γλωσσών των θεματικών πεδίων που δεν καλύπτονται από τις σύγχρονες γραμματικές*»

Σ' αυτήν συμμετείχαν, με τις αντίστοιχες εισηγήσεις, οι:

- **Α. Αναστασιάδη-Συμεωνίδη** ως Ειδική Εισηγήτρια: *Η ΓΝΕΛ μέσα από το πρίσμα της Γλωσσολογίας*
- **Μ. Κατσογιάννου**: *Η διδασκαλία των μαθηματικών στην πολύγλωσση τάξη* (κοινή εισήγηση με τον **Κ. Ξενοφώντος**)
- **Θ. Μουντοκαλάκης**: *Παραδείγματα ιατρικής ορολογίας ενδεικτικά της ανάγκης για μια γραμματική του νεοελληνικού επιστημονικού λόγου*
- **Κ. Βαλεοντίης**: *Τρεις προτάσεις για ανάγκες που απαιτούν κάλυψη από μια Γραμματική του Νεοελληνικού Επιστημονικού Λόγου (ΓΝΕΛ)*
- **Κ. Ευσταθίου**: *Γλωσσικά προβλήματα κατά τη διδασκαλία της Χημείας*
- **Παναγιώτης Κριμπάς**: *Προς μια γραμματική της Νεοελληνικής Νομικής Γλώσσας*

Και συνόψισε, στο τέλος, ως Ειδική Εισηγήτρια, η **Α. Αναστασιάδη-Συμεωνίδη** με την παρουσίαση: *Γραμματική του Νεοελληνικού Επιστημονικού Λόγου*.

Ακολούθησαν ερωτήσεις από το ακροατήριο και, στο τέλος της συζήτησης, ο πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής **Κ. Βαλεοντίης** κήρυξε τη λήξη του 10^{ου} Συνεδρίου, δίνοντας ραντεβού με τους συνέδρους στο επόμενο, το 11^ο Συνέδριο «*Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία*».

M.K.

Συνέδρια/Συμπόσια/Σεμινάρια σχετικά με την Ορολογία (Διαρκής Κατάλογος του «Ο»)

Ο κατάλογος Συνεδρίων/Συμποσίων/Σεμιναρίων που δημοσιεύεται παρακάτω περιλαμβάνει εκδηλώσεις που έχουν σχέση με Ορολογία και πρόκειται να διεξαχθούν στο άμεσο μέλλον, ή έχουν πρόσφατα διεξαχθεί, καθώς και άλλα ορολογικά νέα. Η πληροφόρηση του «Ο» για τις εκδηλώσεις αυτές προέρχεται κυρίως από τη συχνή ηλεκτρονική ενημέρωση της ΕΛΕΤΟ από το Infoterm (*Διεθνές Κέντρο Πληροφοριών για την Ορολογία*: <http://linux.infoterm.org/>), και από την EAFT (Ευρωπαϊκή Ένωση Ορολογίας: www.eaft-aet.net), των οποίων η ΕΛΕΤΟ είναι μέλος.

1. Συνέδριο Mediterranean Editors & Translators Meeting 2014, Innovation and Tradition: Mining the Human Resource, Euroforum, San Lorenzo de El Escorial (Madrid, Spain) October 30 to November 1, 2015. Πρόγραμμα του Συνεδρίου: <http://www.metmeetings.org/en/preliminary-program:673>
2. Συνέδριο NATO Conference on Terminology Management, 19-20 November 2015, Brussels, Belgium (http://nso.nato.int/nso/SOSite/WEBUpdate/20140527_TermConf/terminology_conference.html)
3. Εργομήγυρη TOTH 2015 «Ορολογία και Πρότυπα» (Terminology and Standards, Journée d'étude TOTH 2015, που διοργανώνει η DG TRAD TermCoord στο Λουξεμβούργο, στις 3 Δεκεμβρίου 2015 (<http://www.porphyre.org/workshop-toth/2015>, http://www.porphyre.org/workshop-toth/files/Workshop_TOTH_2015_Call_for_papers.pdf)
4. Κροατική Ιστόθυρα Ορολογίας (Croatian Terminology Portal: http://struna.ihjj.hr/en/about/?utm_source=EAFT-AET&utm_campaign=16c178f19b-EAFT_Newsletter_61_EN&utm_medium=email&utm_term=0_da1950f450-16c178f19b-27178585)

K.B.

Όλο το 10^ο Συνέδριο στον ιστότοπο της ΕΛΕΤΟ!

Μέσω της ιστοσελίδας του 10^{ου} Συνεδρίου «*Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία*» <http://www.eleto.gr/gr/Conference10.html> μπορείτε να έχετε πρόσβαση:

- σε όλα τα έγγραφα της διοργάνωσης (επιτροπές, περιλήψεις, πρόγραμμα, δελτία τύπου, ...)
- σε όλες τις ομιλίες της Εναρκτήριας Συνεδρίας σε ενιαίο ηλεκτρονικό αρχείο και χωριστά στην πανηγυρική ομιλία του καθηγητή **Χριστόφορου Χαραλαμπάκη** για τον **Εμμανουήλ Κριαρά**, στον οποίο είναι αφιερωμένο το 10^ο Συνέδριο.
- σε όλα τα κείμενα των ανακοινώσεων και τα αρχεία παρουσίασης των συγγραφέων-ομιλητών (ειδική ιστοσελίδα: <http://www.eleto.gr/gr/papers.htm#10thPapers>). Όλα τα κείμενα των ανακοινώσεων περιλαμβάνονται και στον έντυπο τόμο των ανακοινώσεων του Συνεδρίου, που έχει ήδη εκδοθεί και δοθεί στους συνέδρους.
- σε όλα τα κείμενα των εισηγήσεων της Ανοικτής Συζήτησης και στο κείμενο σύνοψης όλων των προτάσεων, της Ειδικής Εισηγήτριας **Αννας Αναστασιάδη-Συμεωνίδη**.
- στους ιστοτόπους των συνδιοργανωτών και των χορηγών.

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ της Οργανωτικής Επιτροπής του 10^{ου} Συνεδρίου

Η Ελληνική Εταιρεία Ορολογίας (ΕΛΕΤΟ) και το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ), σε συνεργασία με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), το Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΠΚ), το Ιόνιο Πανεπιστήμιο, το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΤΕΕ), τον Ελληνικό Οργανισμό Τυποποίησης (ΕΣΥΠ/ΕΛΟΤ), το Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου (ΙΕΛ/ΕΚ «Αθηνά») και τον Οργανισμό για την Διάδοση της Ελληνικής Γλώσσας (ΟΔΕΓ) διοργάνωσαν το 10^ο Συνέδριο «*Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία*», που είναι αφιερωμένο στην μεγάλη μορφή των ελληνικών γραμμάτων, τον **Εμμανουήλ Κριαρά**.

Το 10^ο Συνέδριο άρχισε την Πέμπτη 12 Νοεμβρίου 2015, στις 19.00, με την Εναρκτήρια Συνεδρία, η οποία πραγματοποιήθηκε στο Κτήριο «Κωστής Παλαμάς» του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και την οποία παρακολούθησαν σύνεδροι και πολλοί προσκεκλημένοι των συνδιοργανωτών. Ο Αντιπρόεδρος του ΕΚΠΑ καθηγητής **Κωνσταντίνος Μπουραζέλης**, με σύντομη ομιλία του, καλωσόρισε τους συνέδρους και προσκεκλημένους. Ακολούθησαν σύντομες εισαγωγικές ομιλίες του Προέδρου της Ελληνικής Εταιρείας Ορολογίας και Προέδρου της Οργανωτικής Επιτροπής του Συνεδρίου **Κώστα Βαλεοντίη**, της Α' Αντιπροέδρου της Επιστημονικής Επιτροπής και εκπροσώπου του ΑΠΘ ομότιμης καθηγήτριας **Αννας Αναστασιάδη-Συμεωνίδη**, της Β' Αντιπροέδρου της Επιστημονικής Επιτροπής και εκπροσώπου του ΠΚ καθηγήτριας **Μαριάννας Κατσογιάννου** και της Προέδρου του ΟΔΕΓ ομότιμης καθηγήτριας Πανεπιστημίου Πελοποννήσου **Αριστέας Τόλια**. Αναγνώστηκαν σύντομοι χαιρετισμοί της Πρωτάνεως του Ιονίου Πανεπιστημίου καθηγήτριας **Αναστασίας Σαλή-Παπασαλή** (από τον αναπληρωτή καθηγητή του Ιονίου Πανεπιστημίου **Μιχάλη Πολίτη**), του Προέδρου του ΤΕΕ κ. **Γεώργιου Στασινού** (από την Προϊσταμένη του Τμήματος Τυποποίησης του ΤΕΕ κα **Μαγδαληνή Μετινίδου**) και του Διευθυντός Συμβούλου του ΕΛΟΤ κ. **Χρήστου Σινάνη-Αγκαζή**, (από τον κ. **Γεώργιο Μπαρόπουλο**, Διεύθυνση Προβολής και Πληροφόρησης του ΕΛΟΤ). Τέλος, μετά από σύντομο χαιρετισμό, κήρυξε την έναρξη των εργασιών του Συνεδρίου ο Πρόεδρος της Επιστημονικής Επιτροπής του Συνεδρίου ομότιμος καθηγητής γλωσσολογίας **Παναγιώτης Κοντός**.

Μετά τις εισαγωγικές ομιλίες και τους χαιρετισμούς ακολούθησε η πανηγυρική ομιλία του καθηγητή γλωσσολογίας του ΕΚΠΑ **Χριστόφορου Χαραλαμπάκη** με θέμα: «*Εμμανουήλ Κριαράς: homo universalis*».

Οι κυρίως εργασίες του 10^{ου} Συνεδρίου διεξήχθησαν στο **Ίδρυμα Ευγενίδου** (Συγγρού 387). Άρχισαν στις 8.00 της Παρασκευής 13-11-15 (Προσέλευση των συνέδρων) και διήρκεσαν ως τις 19.20 του Σαββάτου 14-11-15 (Λήξη του Συνεδρίου). Παρουσιάστηκαν 27 ανακοινώσεις εγκεκριμένες από την Επιστημονική Επιτροπή οι οποίες και περιελήφθησαν στον τόμο ανακοινώσεων του Συνεδρίου, και ομιλία του προσκεκλημένου ομιλητή Στελέχους της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα κ.

Παναγιώτης Αλεβαντή με θέμα: «*Ευρωπαϊκή Επιτροπή – Δημιουργώντας υποδομή για την ελληνική γλώσσα και μετάφραση*».

Στο τελευταίο δώρο του Συνεδρίου πραγματοποιήθηκε η καθιερωμένη **Ανοικτή Συζήτηση** (ελεύθερη για το κοινό) με θέμα «*Για μια γραμματική του νεοελληνικού επιστημονικού λόγου – Γλωσσικά και ορολογικά ζητήματα των ειδικών γλωσσών των θεματικών πεδίων που δεν καλύπτονται από τις σύγχρονες γραμματικές*», στην οποία συμμετείχαν οι εισηγητές-συνομιλητές: **Άννα Αναστασιάδη-Συμεωνίδη** (ΑΠΘ), **Μαριάννα Κατσιγιάννου** (ΠΚ), **Θεόδωρος Μουντοκαλάκης** (ΕΚΠΑ), **Κώστας Βαλεοντής** (ΕΛΕΤΟ), **Κώστας Ευσταθίου** (ΕΚΠΑ), **Παναγιώτης Κριμπάς** (ΔΠΘ) και την οποία συντόνισε ο ομότιμος καθηγητής ΕΜΠ **Θεοδόσης Τάσιος**.

Όλες οι ανακοινώσεις του 10^{ου} Συνεδρίου περιλαμβάνονται στον τόμο των 392 σελίδων, ο οποίος έχει ήδη εκτυπωθεί και δοθεί στους συνέδρους μαζί με το λοιπό συνεδριακό υλικό. Τα κείμενα των ανακοινώσεων που έγιναν στο 10^ο Συνέδριο και στην Ανοικτή Συζήτηση θα δημοσιευτούν ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα του Συνεδρίου (<http://www.eleto.gr/gr/Conference10.html>).

Η παράδοση των Συνεδρίων «**Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία**» συνεχίστηκε. Στα συνέδρια αυτά, κάθε δύο χρόνια, εξετάζονται ορολογικά θέματα, είτε της ίδιας της ελληνικής γλώσσας είτε της ελληνικής γλώσσας σε σχέση με άλλες γλώσσες, τα οποία συγκεντρώνουν το ενδιαφέρον Ελλήνων και ξένων επιστημόνων. Τα συμπεράσματα που προκύπτουν συντελούν στην περαιτέρω ανάπτυξη και εμπλουτισμό του «οριζοντίου» τομέα (Ορολογία), σε αρχές, μεθόδους, πρακτικές και εργαλεία που εξυπηρετούν, στη συνέχεια, όλους τους τομείς της γνώσης, δεδομένου ότι «δεν υπάρχει γνώση χωρίς ορολογία».

Στην επιτυχία του 10^{ου} Συνεδρίου «**Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία**» – που βαθμολογήθηκε με άριστα από τους ίδιους τους συνέδρους – συνέβαλαν: τα ιδρύματα που διέθεσαν τους χώρους και τις συνεδριακές εγκαταστάσεις, οι ομιλητές/συγγραφείς των ανακοινώσεων που διατήρησαν την υψηλή επιστημονική στάθμη του Συνεδρίου, οι προσκεκλημένοι ομιλητές, τα προεδρεία και τα μέλη των δύο Επιτροπών (Οργανωτικής και Επιστημονικής) και της Γραμματείας, που εργάστηκαν άοκα για την πραγματοποίηση του Συνεδρίου, τα προεδρεία των Συνεδρίων, ο συντονιστής και οι συνομιλητές της Ανοικτής Συζήτησης και όλοι οι σύνεδροι με το θερμό ενδιαφέρον και την συμμετοχή τους, αλλά και οι διερμηνείς και οι τεχνικοί με την πολύτιμη υποστήριξή τους. Τέλος, η διοργάνωση του Συνεδρίου θα ήταν αδύνατη χωρίς την κάλυψη του μεγαλύτερου μέρους των δαπανών του με την ευγενική προσφορά εκ μέρους των «αφοσιωμένων» χορηγών του Συνεδρίου, οι οποίοι διακρίνονται για την ευαισθησία τους σε ό,τι αφορά την ελληνική γλώσσα και ορολογία.

Η Οργανωτική Επιτροπή του 10^{ου} Συνεδρίου «Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία»

1^η Γενική Συνέλευση του Ελληνικού Δικτύου Ορολογίας στις 12-11-15

Το πρωί της Πέμπτης, 12 Νοεμβρίου 2015, πραγματοποιήθηκε η 1^η Γενική Συνέλευση του **Ελληνικού Δικτύου Ορολογίας (ΕΔΟ)** (http://ec.europa.eu/greece/news/2015/20150323_diktyo_oroilogias_el.htm), στα Γραφεία της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα, Βασ. Σοφίας 2, Αθήνα – αίθουσα Σιώτη).

Για το ΕΔΟ, μίλησε στο 10^ο Συνέδριο, την Παρασκευή 13 Νοεμβρίου 2015, ως προσκεκλημένος ομιλητής, ο **Π. Αλεβαντής**, στέλεχος του Γραφείου Αθηνών της Γενικής Διεύθυνσης Μετάφρασης της ΕΕ.

Όργανα του **ΕΔΟ** είναι:

- η **Γενική Συνέλευση**, στην οποία συμμετέχουν όλα τα μέλη του Δικτύου και η οποία συνέρχεται μία φορά το χρόνο,
- η 15μελής **Συντονιστική Επιτροπή**, στην οποία προεδρεύει ο Προϊστάμενος του Τμήματος Ελληνικής Γλώσσας της Γενικής Διεύθυνσης Μετάφρασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,
- η **Επιστημονική Επιτροπή**, η οποία αποτελείται από εμπειρογνώμονες στον τομέα της μετάφρασης και της ορολογίας και η οποία προτείνει, κάθε χρόνο, στη Συντονιστική Επιτροπή τις κατευθυντήριες γραμμές για τις δραστηριότητες του Δικτύου,
- η **Γραμματεία** και
- η **Υπηρεσία Επείγουσας Απόδοσης Όρων** για την ορολογική υποστήριξη των μεταφραστικών υπηρεσιών των θεσμικών

οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και της δημόσιας διοίκησης σε Ελλάδα και Κύπρο.

Η Υπηρεσία Επείγουσας Απόδοσης Όρων του ΕΔΟ λειτουργεί με ομάδες εργασίας σε συγκεκριμένους τομείς προτεραιότητας. Η λειτουργία των ομάδων εργασίας εξασφαλίζει την καθημερινή ορολογική υποστήριξη των μεταφραστών της ΕΕ.

Σε πρώτη φάση έχουν συγκροτηθεί οι πέντε ομάδες:

- **Οικονομικά** (οικονομική, τραπεζική, λογιστική, στατιστική, διεθνείς οικονομικές σχέσεις).
- **Τεχνολογία** (μηχανολογία, μεταφορές, ηλεκτρολογία, ηλεκτρονική, πληροφορική).
- **Χημεία** (χημεία, βιοχημεία, φαρμακευτική).
- **Φυσικοί πόροι** (ενέργεια, περιβάλλον, κλίμα, γεωργία, αλιεία).
- **Δίκαιο** (δίκαιο και κοινωνικές επιστήμες).

Οι εργασίες διεξάγονται μέσω ηλεκτρονικού συστήματος **βικι (Wiki)** στο οποίο υποβάλλονται ερωτήματα για συγκεκριμένους όρους. Κάθε μέλος μιας τέτοιας ομάδας (στο εξής: **βικι-ομάδας**) ενημερώνεται αμέσως, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, για τα ερωτήματα που υποβλήθηκαν και για τα σχόλια και τις απαντήσεις των άλλων μελών. Ενημερώνονται, επίσης, και όλα τα άλλα ενδιαφερόμενα μέλη του Δικτύου που έχουν εγγραφεί ως παρατηρητές των εργασιών της υπόψη βικι-ομάδας.

Η ΕΛΕΤΟ συμμετέχει στο ΕΔΟ, ως φορέας, εκπροσωπούμενη από τον πρόεδρό της **Κ. Βαλεοντή** στην Επιστημονική Επιτροπή, ενώ στις βικι-ομάδες – σήμερα – συμμετέχουν ενεργά ο πρόεδρος και άλλα δύο μέλη του ΓΕΣΥ, **Π. Κριμπάς** και **Κ. Τοράκη** που είναι επίσης μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής, ο πρώτος εκπροσωπώντας το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης και η δεύτερη εκπροσωπώντας την επιτροπή ΕΛΟΤ/ΤΕ21. Αρκετά από τα ερωτήματα που τίθενται στις βικι-ομάδες – στο πλαίσιο των τίθμενων προθεσμιών – εισάγονται στο ΓΕΣΥ. Οι προτάσεις του ΓΕΣΥ στα ερωτήματα αυτά δημοσιεύονται στη **Γωνιά του ΓΕΣΥ**.

K.B.

Στη ΓΩΝΙΑ ΤΟΥ ΓΕΣΥ¹ έλα κι εσύ

1. Η έννοια «**immersion**» στην «**τεχνητή νοημοσύνη**»

Εξετάστηκε στο ΓΕΣΥ το ζήτημα που έθεσε ο καθ. **Θ. Π. Τάσιος** σχετικά με τον όρο **immersion** και την έννοια που αυτός αποδίδει στο πεδίο «**τεχνητή νοημοσύνη**».

Ένας ορισμός της έννοιας (π.χ. από την Βικιπαίδεια: [https://en.wikipedia.org/wiki/Immersion_\(virtual_reality\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Immersion_(virtual_reality))) είναι:

Immersion into virtual reality is a perception of being physically present in a non-physical world. The perception is created by surrounding the user of the VR system in images, sound or other stimuli that provide an engrossing total environment.

Ορισμοί από το έγκυρο λεξικό **Webster's**:

immerse *v.t.*, **-mersed**, **-mersing**.

1. to plunge into or place under a liquid; dip; sink.
2. to involve deeply; absorb: *She is totally immersed in her law practice.*

immersion, *n.*

1. an act or instance of immersing.
2. state of being immersed.
3. state of being deeply engaged or involved; absorption.

Όστε: ο ονοματοθέτης της αγγλικής χρησιμοποίησε μεταφορικά το ουσιαστικό **immersion** του ρήματος **immerse** στη σημασία 2 (**απασχολώ/εμπλέκω/χώνω βαθιά, βυθίζω, απορροφώ**) για να παραστήσει την **απόλυτη ένταξη** ενός προσώπου σε έναν **ιδεατό/εικονικό (virtual) κόσμο**, έτσι ώστε το εν λόγω πρόσωπο, «**βυθισμένο ολόκληρο**» στον κόσμο αυτόν, να αισθάνεται ότι αποτελεί μέρος του.

Από τη μελέτη των αντίστοιχων λημμάτων από το λεξικό Δ. Δημητράκου προκύπτει ότι τόσο το ρήμα **εμβυθίζω** όσο και το

¹ **ΓΕΣΥ**: Γενικό Επιστημονικό Συμβούλιο της ΕΛΕΤΟ

ουσιαστικό **εμβύθιση**, αποδίδουν στην κυριολεξία τους τις πρώτες σημασίες των **immerse** και **immersion**, αντίστοιχα.

Από την άλλη μεριά, το σημερινό απλό ρήμα **βυθίζω/βυθίζομαι** αποδίδει την σημασία 2 του **immerse** δηλαδή αυτήν από την οποία ξεκίνησε ο ονοματοθέτης της αγγλικής γλώσσας (Σήμερα λέμε ότι κάποιος **βυθίζεται / είναι βυθισμένος** σε μια μελέτη, στην ανάγνωση ενός βιβλίου κ.ά.).

Επιπλέον, το **εμ-βυθίζω** έχει πλήρη μορφολογική αναλογία με το **im-merse** (< λατ. **in** = εν + **merso** -are = βυθίζω).

Τέλος, η **εμβύθιση** δεν προσκρούει σε καμία από τις αρχές σχηματισμού όρων (**διαφάνεια, συνέπεια, γλωσσική καταλληλότητα, γλωσσική οικονομία, παραγωγικότητα, ορθότητα, γλωσσική εντοπιότητα**)

Ορολογικά, λοιπόν, η **εμβύθιση** είναι ένας εύστοχος ελληνικός όρος για την απόδοση της έννοιας «**immersion**», όπως αυτή ορίστηκε παραπάνω: είναι δε σύμφωνη και με τον **Αναλογικό Κανόνα** της ονοματοδοσίας.

Ωστε, για τον τομέα που εξετάζουμε:

- immerse** → **εμβυθίζω**
- Immersed** → **εμβυθισμένος**
- Immersion** → **εμβύθιση**
- Immersive** → **εμβυθιστικός**

Στη Βικιπαίδεια ορίζονται και τα ακόλουθα είδη της **immersion**:

According to **Ernest W. Adams**, author and consultant on game design, **immersion** can be separated into three main categories: **tactical immersion, strategic immersion, narrative immersion**

Tactical immersion is experienced when performing tactile operations that involve skill. Players feel "in the zone" while perfecting actions that result in success.

Strategic immersion is more cerebral, and is associated with mental challenge. Chess players experience strategic immersion when choosing a correct solution among a broad array of possibilities.

Narrative immersion occurs when players become invested in a story, and is similar to what is experienced while reading a book or watching a movie.

Staffan Björk and **Jussi Holopainen**, in *Patterns In Game Design*, divide immersion into similar categories, but call them **sensory-motoric immersion, cognitive immersion** and **emotional immersion**, respectively. In addition to these, they add a new category:

Spatial immersion

Spatial immersion occurs when a player feels the simulated world is perceptually convincing. The player feels that he or she is really "there" and that a simulated world looks and feels "real".

Ωστε:

- tactical immersion** → **τακτική εμβύθιση**
- strategic immersion** → **στρατηγική εμβύθιση**
- narrative immersion** → **αφηγηματική εμβύθιση**
- sensory-motoric immersion** → **αισθησιοκινητική εμβύθιση**
- cognitive immersion** → **γνωσιακή εμβύθιση**
- emotional immersion** → **συναισθηματική εμβύθιση**
- spatial immersion** → **χωρική εμβύθιση**

2. Όροι που προτάθηκαν στο ΕΔΟ και εγκρίθηκαν από το ΓΕΣΥ

- α. Για την βικι-ομάδα **Δίκαιο (Law-Society)**:
 - irregular migration** → **παράτυπη μετανάστευση**
 - irregular migrant** → **παράτυπος μετανάστης**
- β. Για την βικι-ομάδα **Οικονομικά (Law-Society)**,

Σχετικά με τους όρους **bid, bidder/tenderer**, το ΓΕΣΥ εγκρίνει την χρήση των όρων **προσφοροδοτώ** και **προσφοροδότης** εκτός από την Κύπρο και στην Ελλάδα. Δηλαδή:

 - bid, tender (v.)** → **προσφοροδοτώ, υποβάλλω προσφορά**
 - bidder, tenderer** → **προσφοροδότης**
 - bidding, tendering** → **προσφοροδότηση, προσφοροδοσία, υποβολή προσφορών**
- γ. Για την βικι-ομάδα **Φυσικοί πόροι (Natural Resources)**:
 - ocean governance** → **ωκεάνια διακυβέρνηση**
- δ. Για την βικι-ομάδα **Τεχνολογία (Technology)**:
 - spudger** → **σπάτουλα ανοίγματος**
- ε. Για την βικι-ομάδα **Τεχνολογία (Technology)**:

Κοινή πρόταση **ΕΛΕΤΟ/ΜΟΤΟ** και **ΥΠΑ/ΟΜΕΟΔΕΚ**:

Αγγλικός όρος	Ελληνικός όρος
receiver mode	τρόπος (λειτουργίας) δέκτη
mono-frequency mono-constellation mode	μονοσυχνικός μονοαστερισμικός τρόπος, τρόπος μιας συχνότητας ενός αστερισμού
dual-frequency mono-constellation mode	δισυχνικός μονοαστερισμικός τρόπος, τρόπος δύο συχνοτήτων ενός αστερισμού
dual-frequency dual-constellation mode	δισυχνικός διαστερισμικός τρόπος, τρόπος δύο συχνοτήτων δύο αστερισμών
approach with vertical guidance APV-I	προσέγγιση με κατακόρυφη καθοδήγηση APV-I
en-route/non precision approach	επί διαδρομής/προσέγγιση μη ακριβείας
lateral accuracy	πλευρική ορθότητα
vertical accuracy	κατακόρυφη ορθότητα
EGNOS Network time to UTC system time accuracy	ορθότητα χρόνου του Δικτύου EGNOS ως προς τον χρόνο του συστήματος UTC
signal-in-space, SIS	σήμα στον χώρο
signal-in-space contribution	συνεισφορά σήματος στον χώρο
VNSE - fault-free condition	VNSE - ασφάλματη συνθήκη
VNSE - system failure condition	VNSE - συνθήκη αποτυχίας συστήματος
integrity risk	διακινδύνευση ακεραιότητας
time to alarm	χρόνος (εκδήλωσης) συναγερμού
continuity risk	διακινδύνευση συνέχειας
performance of reversion modes	επίδοση τρόπων αναστροφής
alert limit	όριο συνέγερσης
horizontal alert limit, HAL	οριζόντιο όριο συνέγερσης
vertical alert limit, VAL	κατακόρυφο όριο συνέγερσης
localizer performance with vertical guidance	επίδοση εντοπιστή με κατακόρυφη καθοδήγηση
ranging and integrity monitoring station	σταθμός παρακολούθησης απόστασης και ακεραιότητας
vertical system navigation error	σφάλμα πλοήγησης κατακόρυφου συστήματος
Approach Procedure with Vertical Guidance, APV	διαδικασία προσέγγισης με κατακόρυφη καθοδήγηση
Flight Information Region, FIR	περιοχή πληροφοριών πτήσης
Global Positioning System, GPS	παγκόσμιο σύστημα προσδιορισμού θέσης, παγκόσμιο σύστημα εντοπισμού
Standards and Recommended Practices, SARPs	πρότυπα και συνιστώμενες πρακτικές
Satellite-Based Augmentation System, SBAS	δορυφορικό σύστημα φασματικής επαύξησης

K.B.

«ΟΡΟΓΡΑΜΜΑ»
<p>Το «Ορόγραμμα» είναι διμηνιαία έκδοση της Ελληνικής Εταιρείας Ορολογίας (ΕΛΕΤΟ) για την αλληλοενημέρωση των μελών της και ευρύτερου κύκλου αποδεκτών για θέματα της Ελληνικής Γλώσσας και Ορολογίας.</p> <p>Ιδιοκτήτης: Ελληνική Εταιρεία Ορολογίας (ΕΛΕΤΟ) Εκδότης: Κ. Ε. Βαλεοντής, Πρόεδρος της ΕΛΕΤΟ Συντάκτες φύλλου: Κώστας Βαλεοντής, Μαρία Καρδούλη Εκδοτική Ομάδα: Κώστας Βαλεοντής, Θεόφιλος Βαμβάκος, Άννα Νικολάκη, Κατερίνα Ζερίτη, Τάνια Βαλεοντή Τηλέφωνα: 6974321009, 210-8662069 ΗΛ-Ταχυδρομείο: valeonti@otenet.gr Ιστότοπος: http://www.eleto.gr/gr/orogramma.htm</p> <p>Γίνονται δεκτές συνεργασίες. Απαραίτητες προϋποθέσεις τα κείμενα να είναι σε επεξεργάσιμη ηλεκτρονική μορφή, σύντομα και έτοιμα για δημοσίευση δίχως να απαιτείται περαιτέρω επεξεργασία.</p> <p>Τα δημοσιεύματα που προσυπογράφονται με αρχικά απηχούν τις προσωπικές απόψεις του/της συντάκτη/συντάκτριάς τους, το πλήρες όνομα του/της οποίου/οποίας περιλαμβάνεται στους συντάκτες του εκάστοτε φύλλου.</p> <p>Τα θέματα των άρθρων της «ΓΩΝΙΑΣ ΤΟΥ ΓΕΣΥ» έχουν συζητηθεί στο ΓΕΣΥ και η δημοσίευση γίνεται ύστερα από απόφασή του.</p> <p>Επιτρέπεται η αναδημοσίευση ή η αναπαραγωγή κειμένων του «Ο» με την υποχρέωση αφενός να αναφέρεται η πηγή των κειμένων και αφετέρου, προκειμένου περί ολόκληρων άρθρων, να εξακολουθήσουν αυτά να διατίθενται δωρεάν σε κάθε ενδιαφερόμενο χωρίς καμιά δέσμευση σε αντίθετη περίπτωση χρειάζεται άδεια της ΕΛΕΤΟ.</p>